

PROTOKÓŁ Z XI POSIEDZENIA
SPOŁECZNEJ RADY DS. ALTERNATYWNYCH METOD
ROZWIĄZYWANIA SPORÓW PRZY MINISTRZE SPRAWIEDLIWOŚCI 4. KADENCJI
6 grudnia 2022 r.

Obecni byli:

Członkowie Rady

• **stacjonarnie**

1. Magdalena Grudziecka - mediator,
2. dr Grzegorz Skrobotowicz - mediator, radca prawny,
3. Katarzyna Zimmer-Drabczyk - przedstawiciel NSZZ "Solidarność",

• **online**

4. Teresa Bodys - Koordynator ds. Mediacji w Sądzie Okręgowym w Zamościu,
5. Jarosław Czarnecki - przedstawiciel Stowarzyszenia Notariuszy RP,
6. Janusz Kaźmierczak - mediator,
7. Tomasz Parkasiewicz - przedstawiciel Krajowej Izby Radców Prawnych,
8. dr Agnieszka Zemke-Górecka - przedstawiciel Naczelnej Rady Adwokackiej,

Przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości

• **stacjonarnie**

9. Agnieszka Markocka – Naczelnik Wydziału ds. Mediacji Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich w Ministerstwie Sprawiedliwości,
10. Adrianna Aftańska – Starszy Specjalista Wydziału ds. Mediacji Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich w Ministerstwie Sprawiedliwości,
11. Anna Krempłewska – Główny Specjalista Wydziału ds. Mediacji Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich w Ministerstwie Sprawiedliwości,
12. Ewa Słaboń – Główny Specjalista Wydziału ds. Mediacji Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich w Ministerstwie Sprawiedliwości,
13. Anna Kampa – Główny Specjalista Wydziału ds. Mediacji Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich w Ministerstwie Sprawiedliwości,
14. Marcin Smalcerz – Główny Specjalista Wydziału ds. Mediacji Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich w Ministerstwie Sprawiedliwości,

• **online**

15. Karolina Włodarczyk – Główny Specjalista Wydziału ds. Mediacji Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Program Posiedzenia:

1. Omówienie Standardów szkolenia mediatorów wypracowanych przez Grupę III:

- Standardy bazowego szkolenia mediatorów,
- Standardy szkolenia mediatorów w sprawach rodzinnych,
- Standardy szkolenia mediatorów w sprawach karnych,
- Standardy szkolenia mediatorów w sprawach pracowniczych,
- Standardy szkolenia mediatorów w sprawach cywilnych i gospodarczych,
- Standardy szkolenia mediatorów w sprawach administracyjnych,
- Standardy szkolenia mediatorów w sprawach rówieśniczych, szkolnych i z nieletnim sprawcą czynu karalnego;

2. Włączenie do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) kwalifikacji:

- Prowadzenie mediacji w dowolnym konflikcie w modelu mediacji klasycznych,
- Prowadzenie szkoleń z zakresu mediacji w modelu mediacji klasycznych,
- Prowadzenie superwizji mediacji w modelu mediacji klasycznych.

3. Stosowanie klauzul mediacyjnych w umowach. Deklaracja o stosowaniu ADR przez organizacje gospodarcze oraz prawników.

4. Dyskusja.

Przebieg Posiedzenia:

Posiedzenie o godz. 12:00 otworzyła Pani Naczelnik – Agnieszka Markocka, która powitała członków Rady, przedstawiła porządek spotkania oraz zaproponowała harmonogram przyszłych posiedzeń i zakres planowanych działań.

Następnie oddała głos Panu Januszowi Kaźmierczakowi – Przewodniczącemu Grupy Roboczej III. Pan Mediator przedstawił dotychczasowe rezultaty prac grupy zajmującej się wypracowaniem standardów szkoleń mediatorów, wskazując że:

- trwają prace nad projektem każdego z 7 standardów,
- członkowie grupy spotykali się regularnie online oraz pracowali na dokumentach zamieszczonych na dysku wspólnym Rady.

Pan Kaźmierczak podkreślił konieczność organizacji spotkania roboczego co najmniej wszystkich członków grupy roboczej oraz fakultatywnie pozostałych członków Rady w celu ustalenia kwestii spornych, tj.:

- modelu szkoleń (1- lub 2-etapowy),
- zakresu godzinowego szkolenia podstawowego,
- katalogu uprawnień, jaki dawałoby ukończenie szkolenia podstawowego,

dodając, że zależy mu, aby standardy te były zgodnie z wytycznymi CEPEJ oraz kwalifikacjami z zakresu mediacji funkcjonującymi w ZSK, a także, aby tworząc je „wyjść poza interes swoich organizacji” i postawić interes stron mediacji na 1. miejscu.

Pan Mediator przedstawiając efekty prac poinformował, że:

- pojawił się pomysł przeznaczenia 60-80 godzin na część podstawową, tzw. wprowadzającą,
- część prawną powinna prowadzić osoba z wiedzą prawniczą, np. pracownik akademicki,
- część mediacyjną zaś osoba, która ma udokumentowane doświadczenie w prowadzeniu mediacji (praktyk),
- wzorując się na standardach CEPEJ poddał pod rozważenie wprowadzenie zalecenia wydawania tzw. informacji zwrotnej, tj. informacji o obszarach rozwojowych, mocnych i słabych stronach uczestnika szkolenia,
- szkolenia powinny być co do zasady szkoleniami stacjonarnymi, chyba że dotyczą np. prowadzenia e-mediacji.

Następnie głos zabrała Pani Katarzyna Zimmer-Drabczyk, która poparła pomysł organizacji spotkania oraz wskazała, że jedną z przyczyn tak długiej pracy nad standardami jest m.in. brak zaangażowania wszystkich członków grupy.

Do dyskusji włączyła się Pani Mediator Magdalena Grudziecka. Pani mediator zaproponowała, aby zastanowić się, tworząc standardy, co jest celem mediacji oraz czy prace nad standardami idą w kierunku „czystej mediacji” czy arb-med / med-arb. Dodała również, że w Jej opinii konieczny jest podział szkolenia na moduły oraz że opracowanie standardów, przewidujących 80-godzinne szkolenie uprawniające do prowadzenia każdego rodzaju mediacji jest obniżeniem obecnych standardów.

Pani Mecenasa Agnieszka Zemke-Górecka podkreśliła, że sądy potrzebują wykwalifikowanych mediatorów, a utworzenie standardów przewidujących 40-godzinne szkolenie online jest niedopuszczalne, podobnie jak funkcjonujące na rynku obecnie szkolenia „zostań mediatorem w 3 dni”.

Pani Naczelnik Markocka, w porozumieniu z uczestnikami Posiedzenia, wymieniła proponowane terminy kolejnego Posiedzenia Rady, którego przedmiotem będą wyłącznie prace nad standardami – 7-8 lutego 2023 r. lub 13-14 lutego 2023 r. Następnie zainicjowała dyskusję nt. włączenia do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK) kwalifikacji:

- Prowadzenie mediacji w dowolnym konflikcie w modelu mediacji klasycznych,
- Prowadzenie szkoleń z zakresu mediacji w modelu mediacji klasycznych,
- Prowadzenie superwizji mediacji w modelu mediacji klasycznych.

Pan Kaźmierczak podzielił się refleksją nt. pierwszej z ww. kwalifikacji, tj. Prowadzenie mediacji w dowolnym konflikcie w modelu mediacji klasycznych, wskazując na zbyt wysoki stopień ogólności kwalifikacji, cenę oraz trudną do wyobrażenia korelację z tymi kwalifikacjami, które obecnie funkcjonują w ZSK.

Koordinacji w zakresie prac Rady nad wspólną opinią dot. propozycji nowych kwalifikacji podjęła się Pani Mediator Grudziecka.

Następnie głos zabrała Pani Sędzia Teresa Bodys, która omówiła kwestie dotyczące stosowania klauzul mediacyjnych w umowach oraz zaproponowała ponowne podjęcie prac nad projektem z 2017 roku – *Deklaracje stosowania mediacji*.

Pani Sędzia poinformowała o spotkaniach, które organizuje dla prawników i przedsiębiorców oraz współpracy ze spółdzielniami mieszkaniowymi. Wskazała, że omawia podczas nich czym jest mediacja, zachęca do jej stosowania (m.in. w celu stworzenia wizerunku przyjaznej firmy). Dodała również, że problem dot. braku wystarczającej wiedzy z zakresu mediacji i innych ADR dotyczy zarówno niektórych mediatorów (zazwyczaj tych, którzy nie są prawnikami), jak i sędziów, którzy obecnie mają utrudniony dostęp do szkoleń, organizowanych jedynie przez KSSIP.

Sędzia Bodys dostrzegła również konieczność podjęcia prac nad przepisami kodeksu postępowania cywilnego, m.in. art. 202¹ kpc dotyczącego skierowania stron do mediacji. W opinii Pani Sędzi brak jest obecnie rozwiązania, które odnosiłoby się do rozpoczęcia/zakończenia czynności mediacyjnych zakończonych wynikiem negatywnym. Pani Sędzia zaproponowała rozważenie wprowadzenia zaświadczenia, które miałyby wydawać mediator w przypadku mediacji nieskutecznej. W ocenie Pani Sędzi rozwiązanie to mogłoby pojawić się w ww. artykule lub art. 183¹² kpc.

Przechodząc do tematu deklaracji stosowania mediacji Pani Sędzia oznajmiła, że 61 organizacji gospodarczych i prawników przygotowało po spotkaniu z nią takie deklaracje.

Pani Grudziecka wskazała, że deklaracje były tworzone za czasów Rady ds. ADR II kadencji, natomiast nie zaistniały faktycznie w powszechnej świadomości, nie zostały upowszechnione. Pani Naczelnik dodała, że strona, na której znajdowały się informacje nt. deklaracji nie należała do Ministerstwa Sprawiedliwości oraz że w związku z tym nie mamy dokumentacji dot. jej utworzenia, ani prowadzenia.

Głos zabrał Pan Czarnecki, który poinformował, że pomysł wprowadzenia klauzul jest bardzo dobry, natomiast nie zgadza się z propozycją wydawania zaświadczeń ze względu na to, że:

- przeczy to odformalizowanemu charakterowi mediacji,
- funkcję tę spełnia protokół z mediacji.

Pan Notariusz poddał pod rozwałę doprecyzowanie przepisów dot. elementów, jakie zawierać ma protokół. Jego zdanie dot. zaświadczeń podzieliła Pani Mediator Grudziecka.

Poparł także pomysł do deklaracji stosowania mediacji, proponując wymóg aktualizowania informacji o faktycznym stosowaniu przez podmiot mediacji co wybrany (zaproponowany przez członków Rady na etapie dalszych prac) okres np. co pół roku.

Na zakończenie spotkania dyskutowano m.in. nt. tego jak ma wyglądać zapis na mediację, co dzieje się w przypadku braku zatwierdzenia przez sąd ugód zawartych przed mediatorem, których przedmiotem były nieruchomości oraz propozycji dodania do treści przepisu art. 183¹⁵ kpc sformułowania „umowa zobowiązująca do przeniesienia własności nieruchomości”.

Pani Naczelnik zaproponowała, aby wszystkie propozycje przepisów zostały zamieszczone na dysku wspólnym Rady, co pozwoli na zgłoszenie uwag przez wszystkich członków Rady.

Posiedzenie zakończyło się o godz. 14:30.

Magdalena Grudziecka

Sekretarz Rady